

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര
പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ യുദ്ധകാണ്ഡേ

॥ ഏകസപ്തതിതമഃ സർഗഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര
പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

॥ ഏകസപ്തതിതമഃ സർഗഃ ॥

അതികായസ്യ ഘോരം യുദ്ധം ലക്ഷ്മണേന തസ്യ വധശ്ച

സ്വബലം വ്യഥിതം ദൃഷ്ട്വാ
തുമുലം ലോമഹർഷണം |
ഭ്രാതൃംശ്ച നിഹതാൻ ദൃഷ്ട്വാ
ശക്രതുൽയപരാക്രമാൻ || 6.71.1 ||

പിതൃവ്യൗ ചാപി സന്യശ്യ
സമരേ സന്നിപാതിതു |
യുദ്ധോൻമത്തം ച മത്തം ച
ഭ്രാതരൗ രാക്ഷസോത്തമൗ || 6.71.2 ||

ചുക്കോപ ച മഹാതേജാ
ബ്രഹ്മദത്തവരോ യുധി |
അതികായോദ്ദ്രിസങ്കാശോ
ദേവദാനവദർപഹാ || 6.71.3 ||

സ ഭാസ്കരസഹസ്രസ്യ
സംഘാതമിവ ഭാസ്യരം |
രഥമാരുഹ്യ ശക്രാരി -
രഭിദുദ്രാവ വാനരാൻ || 6.71.4 ||

സ വിസ്ഫാർയ തദാ ചാപം
 കിരീടീ മൃഷ്ടകുണ്ഡലഃ |
 നാമ സംശ്രാവയാമാസ
 നനാദ ച മഹാസ്വനം || 6.71.5 ||

തേന സിംഹപ്രണാദേന
 നാമവിശ്രാവണേന ച |
 ജ്യാശബ്ദേന ച ഭീമേന
 ത്രാസയാമാസ വാനരാൻ || 6.71.6 ||

തേ ദൃഷ്ട്വാ ദേഹമാഹാത്മ്യം
 കുന്ദകർണോന്മുതമിതഃ |
 ഭയാർതാ വാനരാഃ സർവേ
 സംശ്രയന്തേ പരസ്പരം || 6.71.7 ||

തേ തസ്യ രൂപമാലോക്യ
 യഥാ വിഷ്ണോസ്ത്രിവിക്രമേ |
 ഭയാദ് വാനരയോധാസ്തേ
 വിദ്രവന്തി തതസ്തതഃ || 6.71.8 ||

തേന്ദ്രിതികായം സമാസാദ്യ
 വാനരാ മുന്ധചേതസഃ |
 ശരൺയം ശരണം ജഗ്മു -
 ര്ലക്ഷ്മണാഗ്രജമാഹവേ || 6.71.9 ||

തതോന്ദ്രിതികായം കാകുത്സ്ഥോ
 രഥസ്ഥം പർവതോപമം |
 ദദർശ ധൻവിനം ദൂരാദ്
 ഗർജന്തം കാലമേഘവത് || 6.71.10 ||

സ തം ദൃഷ്ട്വാ മഹാകായം
 രാഘവസ്തു സുവിസ്ഥിതഃ |
 വാനരാൻ സാന്ത്വയിത്വാ ച
 വിഭീഷണമുവാച ഹ || 6.71.11 ||

കോസൗ പർവതസങ്കാശോ
 ധനുഷ്മാൻ ഹരിലോചനഃ |
 യുക്തേ ഹയസഹസ്രേണ
 വിശാലേ സ്യന്ദനേ സ്ഥിതഃ || 6.71.12 ||

യ ഏഷ നിശിതൈഃ ശൂലൈഃ
 സുതീക്ഷ്ണൈഃ പ്രാസതോമരൈഃ |
 അർചിഷ്മദ്ഭിർവൃതോ ഭാതി
 ഭൂതൈരിവ മഹേശ്വരഃ || 6.71.13 ||

കാലജിഹ്വാപ്രകാശാഭി -
 ര്യ ഏഷോഭിവിരാജതേ |
 ആവൃതോ രഥശക്തീഭി -
 ര്വിദ്യുദ്ഭിരിവ തോയഭഃ || 6.71.14 ||

ധനുഷി ചാസ്യ സജ്ജാനി
 ഹേമപൃഷ്ഠാനി സർവശഃ |
 ശോഭയന്തി രഥശ്രേഷ്ഠം
 ശക്രാചാപമിവാംബരം || 6.71.15 ||

യ ഏഷ രക്ഷഃശാർദൂലോ
 രണഭൂമിം വിരാജയൻ |
 അഭ്യുതി രമിനാം ശ്രേഷ്ഠോ
 രഥേനാദിത്യവർചസാ || 6.71.16 ||

ധ്വജശൃംഗപ്രതിഷ്ഠേന
 രാഹുണാഭിവിരാജതേ |
 സൂര്യരശ്മിപ്രഭൈർബാണൈ -
 ര്ദിശോ ദശ വിരാജയൻ || 6.71.17 ||

ത്രിനതം മേഘനിർഹാദം
 ഹേമപൃഷ്ഠമലങ്കൃതം |
 ശതക്രതുധനുഃപ്രഖ്യം
 ധനുശ്ചാസ്യ വിരാജതേ || 6.71.18 ||

സധ്വജഃ സപതാകശ്ച
 സാനുകർഷോ മഹാരഥഃ |
 ചതുഃസാദിസമായുക്തോ
 മേഘസ്തനിതനിഃസ്വനഃ || 6.71.19 ||

വിംശതിർദശ ചാഷ്ടൗ ച
 തൂണാസ്യ രഥമാസ്ഥിതാഃ |
 കാർമുകാണി ച ഭൗമാനി
 ജ്യോശ്ച കാഞ്ചനപിംഗലാഃ || 6.71.20 ||

ദ്വൗ ച ഖഡ്ഗൗ ച പാർശ്വസ്ഥൗ
 പ്രദീപ്തൗ പാർശ്വശോഭിതൗ |
 ചതുർഹസ്തത്സരൂചിതൗ
 വൃക്തഹസ്തദശായതൗ || 6.71.21 ||

രക്തകംഠഗുണോ ധീരോ
 മഹാപർവതസന്നിഭഃ |
 കാലഃ കാലമഹാവക്ത്രോ
 മേഘസ്ഥ ഇവ ഭാസ്കരഃ || 6.71.22 ||

കാഞ്ചനാംഗദനദ്ധാഭ്യാം
 ഭുജാഭ്യാമേഷ ശോഭതേ |
 ശൃംഗാഭ്യാമിവ തുംഗാഭ്യാം
 ഹിമവാൻ പർവതോത്തമഃ || 6.71.23 ||

കുണ്ഡലാഭ്യാമുഭാഭ്യാം ച
 ഭാതി വക്ത്രം സുഭീഷണം |
 പുനർവസ്വന്തരഗതം
 പരിപൂർണോ നിശാകരഃ || 6.71.24 ||

ആചക്ഷ്യ മേ മഹാബാഹോ
 ത്വമേനം രാക്ഷസോത്തമം |
 യം ദൃഷ്ട്വാ വാനരാഃ സർവേ
 ഭയാർതാ വിദ്രുതാ ദിശഃ || 6.71.25 ||

സ പൃഷ്ടോ രാജപുത്രേണ
 രാമേണാമിതതേജസാ |
 ആചചക്ഷേ മഹാതേജാ
 രാഘവായ വിഭീഷണം || 6.71.26 ||

ദശഗ്രീവോ മഹാതേജാ
 രാജാ വൈശ്രവണാനുജഃ |
 ഭീമകർമാ മഹാത്മാ ഹി
 രാവണോ രാക്ഷസേശ്വരഃ || 6.71.27 ||

തസ്യാസീദ് വീര്യവാൻ പുത്രോ
 രാവണപ്രതിമോ ബലേ |
 വൃദ്ധസേവീ ശ്രുതിധരഃ
 സർവാസ്ത്രവിദുഷാം വരഃ || 6.71.28 ||

അശ്വപൃഷ്ഠേ നാഗപൃഷ്ഠേ
 ഖഡ്ഗേ ധനുഷി കർഷണേ |
 ഭേദേ സാന്തേ ച ദാനേ ച
 നയേ മന്ത്രേ ച സമ്മതഃ || 6.71.29 ||

യസ്യ ബാഹു സമാശ്രിത്യ
 ലങ്കാ ഭവതി നിർഭയാ |
 തനയം ധാൻയമാലിന്യാ
 അതികായമിമം വിദുഃ || 6.71.30 ||

ഏതേനാരാധിതോ ബ്രഹ്മാ
 തപസാ ഭാവിതാത്മനാ |
 അസ്ത്രാണി ചാപ്യവാപ്താനി
 രിപവശ്ച പരാജിതാഃ || 6.71.31 ||

സുരാസുരൈരവധൃത്വം
 ദത്തമസ്തൈ സ്വയംഭുവാ |
 ഏതച്ച കവചം ദിവ്യം
 രഥശ്ച രവിഭാസ്യരഃ || 6.71.32 ||

ഏതേന ശതശോ ദേവാ
 ദാനവാശ്ച പരാജിതാഃ |
 രക്ഷിതാനി ച രക്ഷാംസി
 യക്ഷാശ്ചാപി നിഷ്കുദിതാഃ || 6.71.33 ||

വജ്രം വിഷ്ടംഭിതം യേന
 ബാണൈരിന്ദ്രസ്യ ധീമതാ |
 പാശഃ സലിലരാജസ്യ
 യുദ്ധേ പ്രതിഹതസ്തഥാ || 6.71.34 ||

ഏഷോത്തികായോ ബലവാൻ
 രാക്ഷസാനാമമർഷഭഃ |
 സ രാവണസുതോ ധീമാൻ
 ദേവദാനവദർപഹാ || 6.71.35 ||

തദസ്ഥിൻ ക്രിയതാം യതഃ
 ക്ഷിപ്രം പുരുഷപുംഗവ |
 പുരാ വാനരസൈന്യാനി
 ക്ഷയം നയതി സായകൈഃ || 6.71.36 ||

തതോത്തികായോ ബലവാൻ
 പ്രവിശ്യ ഹരിവാഹിനീം |
 വിസ്ഫാരയാമാസ ധനു -
 ര്നനാദ ച പുനഃ പുനഃ || 6.71.37 ||

തം ഭീമവപുഷം ദൃഷ്ട്വാ
 രഥസ്ഥം രഥിനാം വരം |
 അഭിപേതുർമഹാത്മാനഃ
 പ്രധാനാ യേ വന്യകസഃ || 6.71.38 ||

കുമുദോ ദ്വിവിദോ മൈനോ
 നീലഃ ശരഭ ഏവ ച |
 പാദപൈർഗിരിശൃംഗൈശ്ച
 യുഗപത് സമഭിദ്രവൻ || 6.71.39 ||

തേഷാം വൃക്ഷാംശ്ച ശൈലാംശ്ച
 ശരൈഃ കനകഭൂഷണൈഃ |
 അതികായോ മഹാതേജാ -
 ശ്ചിച്ഛേദാസ്ത്രവിദാം വരഃ || 6.71.40 ||

താംശൈശ്വ സർവ്വാൻ സ ഹരീ -
 ണ്ശരൈഃ സർവായസൈർബലീ |
 വിവ്യാധാഭിമുഖാൻ സംഖ്യേ
 ഭീമകായോ നിശാചരഃ || 6.71.41 ||

തേദ്വിദിതാ ബാണവർഷേണ
 ഭിന്നഗാത്രാഃ പരാജിതാഃ |
 ന ശേകുരതികായസ്യ
 പ്രതികർതും മഹാഹവേ || 6.71.42 ||

തത് സൈന്യം ഹരിവീരാണാം
 ത്രാസയാമാസ രാക്ഷസഃ |
 മൃഗയുമമിവ ക്രുദ്ധോ
 ഹരിയൗവനദർപിതഃ || 6.71.43 ||

സ രാക്ഷസേന്ദ്രോ ഹരിയുമമധ്യേ
 നായുധ്യമാനം നിജഘ്ന കഞ്ചിത് |
 ഉത്പത്യ രാമം സ ധനുഃകലാപീ
 സഗർവിതം വാക്യമിദം ബഭാഷേ || 6.71.44 ||

രഥേ സ്ഥിതോഽഹം ശരചാപപാണി -
 ര്ന പ്രാകൃതം കഞ്ചന യോധയാമി |
 യസ്യാസ്തി ശക്തിർവ്യവസായയുക്തോ
 ദദാതു മേ ശീഘ്രമിഹാദ്യ യുദ്ധം || 6.71.45 ||

തത് തസ്യ വാക്യം ബ്രുവതോ നിശമ്യ
 ചുക്കോപ സൗമിത്രിരമിത്രഹന്താ |
 അമൃഷ്ടമാണശ്ച സമുത്പപാത
 ജഗ്രാഹ ചാപം ച തതഃ സ്ഥയിത്വാ || 6.71.46 ||

ക്രൂദ്ധഃ സൗമിത്രിരുത്പത്യ
 തുണാദാക്ഷിപ്യ സായകം |
 പുരസ്താദതികായസ്യ
 വിചകർഷ മഹാധനുഃ || 6.71.47 ||

പുരയൻ സ മഹീം സർവാ -
 മാകാശം സാഗരം ദിശഃ |
 ജ്യാശബ്ദോ ലക്ഷ്മണസ്യാഗ്ര -
 സ്ത്രാസയൻ രജനീചരാൻ || 6.71.48 ||

സൗമിത്രേശ്വാപനിർഘോഷം
 ശ്രുത്വാ പ്രതിഭയം തദാ |
 വിസിസ്ഥിയേ മഹാതേജാ
 രാക്ഷസേന്ദ്രാത്മജോ ബലീ || 6.71.49 ||

തദാതികായഃ കുപിതോ
 ദൃഷ്ട്വാ ലക്ഷ്മണമുത്ഥിതം |
 ആദായ നിശിതം ബാണ -
 മിദം വചനമബ്രവീത് || 6.71.50 ||

ബാലസ്ത്വമസി സൗമിത്രേ
 വിക്രമേഷ്വവിചക്ഷണഃ |
 ഗച്ഛ കിം കാലസങ്കാശം
 മാം യോധയിതുമിച്ഛസി || 6.71.51 ||

നഹി മദ്ബാഹുസ്യുഷ്ടാനാം
 ബാണാനാം ഹിമവാനപി |
 സോഽധുമുത്സഹതേ വേഗ -
 മന്തരിക്ഷമഥോ മഹീ || 6.71.52 ||

സുഖപ്രസുപ്തം കാലാഗ്നിം
 വിബോധയിതുമിച്ഛസി |
 ന്ധസ്യ ചാപം നിവർതസ്വ
 പ്രാണാന്ന ജഹി മദ്ഗതഃ || 6.71.53 ||

അഥവാ ത്വം പ്രതിസ്തബ്ധോ
 ന നിവർതിതുമിച്ഛസി |
 തിഷ്ഠ പ്രാണാൻ പരിത്യജ്യ
 ഗമിഷ്യസി യമക്ഷയം || 6.71.54 ||

പശ്യ മേ നിശിതാൻ ബാണാൻ
 രിപുദർപനിഷുദനാൻ |
 ഈശ്വരായുധസങ്കാശാം -
 സ്തപ്തകാഞ്ചനഭൂഷണാൻ || 6.71.55 ||

ഏഷ തേ സർപസങ്കാശോ
 ബാണഃ പാസ്യതി ശോണിതം |
 മൃഗരാജ ഇവ ക്രുദ്ധോ
 നാഗരാജസ്യ ശോണിതം |
 ഇത്യേവമുക്ത്വാ സക്രൂദ്ധഃ
 ശരം ധനുഷി സന്ധേ || 6.71.56 ||

ശ്രുത്യാതികായസ്യ വചഃ സരോഷം
 സഗർവിതം സംയതി രാജപുത്രഃ |
 സ സഞ്ചുകോപാതിബലോ മനസ്വി
 ഉവാച വാക്യം ച തതോ മഹാർഥം || 6.71.57 ||

ന വാക്യമാത്രേണ ഭവാൻ പ്രധാനോ
 ന കത്ഥനാത് സത്പുരുഷാ ഭവന്തി |

മയി സ്ഥിതേ ധൻവിനി ബാണപാണൗ
നിദർശയസ്വാത്മബലം ദുരാത്മൻ || 6.71.58 ||

കർമണാ സുചയാത്മാനം
ന വികത്ഥിതുമർഹസി |
പൗരുഷേണ തു യോ യുക്തഃ
സ തു ശൂര ഇതി സ്മൃതഃ || 6.71.59 ||

സർവായുധസമായുക്തോ
ധൻവീ ത്വം രഥമാസ്ഥിതഃ |
ശരൈർവാ യദി വാപ്യസ്ത്രൈ -
ർദർശയസ്വ പരാക്രമം || 6.71.60 ||

തതഃ ശിരസ്തേ നിശിതൈഃ
പാതയിഷ്യാമ്യഹം ശരൈഃ |
മാരുതഃ കാലസമ്പക്വം
വൃന്താത് താലഹലം യഥാ || 6.71.61 ||

അദ്യ തേ മാമകാ ബാണാ -
സ്തപ്തകാഞ്ചനഭൂഷണാഃ |
പാസ്യന്തി രുധിരം ഗാത്രാദ്
ബാണശൽയാന്തരോത്ഥിതം || 6.71.62 ||

ബാലോഽയമിതി വിജ്ഞായ
ന ചാവജ്ഞാതുമർഹസി |
ബാലോ വാ യദി വാ വൃദ്ധോ
മൃത്യും ജാനീഹി സംയുഗേ || 6.71.63 ||

ബാലേന വിഷ്ണുനാ ലോകാ -
സ്ത്രയഃ ക്രാന്താസ്ത്രിവിക്രമൈഃ |

ലക്ഷ്മണസ്യ വചഃ ശ്രുത്വാ
 ഹേതുമത് പരമാർഥവത് |
 അതികായഃ പ്രചുക്രോധ
 ബാണം ചോത്തമമാദദേ || 6.71.64 ||

തതോ വിദ്യാധരാ ഭൂതാ
 ദേവാ ദൈത്യാ മഹർഷയഃ |
 ഗുഹൃകാശ്ച മഹാത്മാന -
 സ്തദ് യുദ്ധം ദ്രഷ്ടുമാഗമൻ || 6.71.65 ||

തതോതികായഃ കുപിത -
 ശ്വാപമാരോപ്യ സായകം |
 ലക്ഷ്മണായ പ്രചിക്ഷേപ
 സങ്ക്ഷിപന്നിവ ചാംബരം || 6.71.66 ||

തമാപതന്തം നിശിതം
 ശരമാശീവിഷോപമം |
 അർധചന്ദ്രേണ ചിച്ഛേദ
 ലക്ഷ്മണഃ പരവീരഹാ || 6.71.67 ||

തം നികൃത്തം ശരം ദൃഷ്ട്വാ
 കൃത്തഭോഗമിവോരഗം |
 അതികായോ ഭൃശം ക്രുദ്ധഃ
 പഞ്ച ബാണാൻ സമാദധേ || 6.71.68 ||

താങ്ശരാൻ സമ്പ്രചിക്ഷേപ
 ലക്ഷ്മണായ നിശാചരഃ |
 താനപ്രാപ്താശിതൈർബാണൈ -
 ശ്ചിച്ഛേദ ഭരതാനുജഃ || 6.71.69 ||

സ താംഛരിത്ത്വാ ശിതൈർബാണൈ -

ർലക്ഷ്മണഃ പരവീരഹാ |

ആദദേ നിശിതം ബാണം

ജ്വലന്തമിവ തേജസാ || 6.71.70 ||

തമാദായ ധനുഃശ്രേഷ്ഠോ

യോജയാമാസ ലക്ഷ്മണഃ |

വിചകർഷ ച വേഗേന

വിസസർജ ച സായകം || 6.71.71 ||

പൂർണായതവിസൃഷ്ടേന

ശരേണ നതപർവണാ |

ലലാടേ രാക്ഷസശ്രേഷ്ഠ -

മാജഘാന സ വീര്യവാൻ || 6.71.72 ||

സ ലലാടേ ശരോ മഗ്ന -

സ്തസ്യ ഭീമസ്യ രക്ഷസഃ |

ദദ്യശേ ശോണിതേനാകുതഃ

പന്നഗേന്ദ്ര ഇവാചലേ || 6.71.73 ||

രാക്ഷസഃ പ്രചകമ്പ്വിഥ

ലക്ഷ്മണേഷു പ്രപീഡിതഃ |

രുദ്രബാണഹതം ഘോരം

യഥാ ത്രിപുരഗോപുരം || 6.71.74 ||

ചിന്തയാമാസ ചാശ്വാസ്യ

വിമൃശ്യ ച മഹാബലഃ |

സാധു ബാണനിപാതേന

ശ്ലാഘനീയോന്സി മേ രിപുഃ || 6.71.75 ||

വിധായൈവം വിദാർയാസ്യം
 നിയമ്യ ച മഹാഭുജൗ |
 സ രഥോപസ്ഥമാസ്ഥായ
 രഥേന പ്രചചാര ഹ || 6.71.76 ||

ഏകം ത്രീൻ പഞ്ച സപ്തേതി
 സായകാൻ രാക്ഷസർഷഭഃ |
 ആദദേ സന്ധേ ചാപി
 വിചകർഷോത്സസർജ ച || 6.71.77 ||

തേ ബാണാഃ കാലസങ്കാശാ
 രാക്ഷസേന്ദ്രധനുശ്ചുതാഃ |
 ഹേമപുംബാ രവിപ്രഖ്യാ -
 ശ്വക്രൂർദീപ്തമിവാംബരം || 6.71.78 ||

തതസ്താൻ രാക്ഷസോത്സൃഷ്ടാ -
 ണ്ശരൌഘാൻ രാഘവാനുജഃ |
 അസംഭ്രാന്തഃ പ്രചിച്ഛേദ
 നിശിതൈർബഹുഭിഃ ശരൈഃ || 6.71.79 ||

താൺശരാൻ യുധി സമ്പ്രേക്ഷ്യ
 നിക്യുത്താൻ രാവണാത്മജഃ |
 ചുകോപ ത്രിദശേന്ദ്രാരി -
 രജഗ്രാഹ നിശിതം ശരം || 6.71.80 ||

സ സന്ധായ മഹാതേജാ -
 സ്തം ബാണം സഹസോത്സൃജത് |
 തേന സൗമിത്രിമായാന്ത -
 മാജഘാന സ്തനാന്തരേ || 6.71.81 ||

അതികായേന സൗമിത്രി -
 സ്താഡിതോ യുധി വക്ഷസി |
 സുസ്രാവ രുധിരം തീവ്രം
 മദം മത്ത ഇവ ദ്വിപഃ || 6.71.82 ||

സ ചകാര തദാത്മാനം
 വിശൽയം സഹസാ വിഭുഃ |
 ജഗ്രാഹ ച ശരം തീക്ഷ്ണ -
 മസ്ത്രേണാപി സമാദദേ || 6.71.83 ||

ആഗേയേന തദാസ്ത്രേണ
 യോജയാമാസ സായകം |
 സ ജജ്വാല തദാ ബാണോ
 ധനുഷ്യസ്യ മഹാത്മനഃ || 6.71.84 ||

അതികായോത്രിതേജസ്വി
 രൗദ്രമസ്ത്രം സമാദദേ |
 തേന ബാണം ഭുജംഗാഭം
 ഹേമപുംഖമയോജയത് || 6.71.85 ||

തദസ്ത്രം ജ്വലിതം ഘോരം
 ലക്ഷ്മണഃ ശരമാഹിതം |
 അതികായായ ചിക്ഷേപ
 കാലദണ്ഡമിവാന്തകഃ || 6.71.86 ||

ആഗേയാസ്ത്രാഭിസംയുക്തം
 ദൃഷ്ട്വാ ബാണം നിശാചരഃ |
 ഉത്സസർജ തദാ ബാണം
 രൗദ്രം സൂരയാസ്ത്രയോജിതം || 6.71.87 ||

താവുഭാവംബരേ ബാണാ -

വന്ധോന്യമഭിജ്ഞാൻതഃ |

തേജസാ സമ്പ്രദീപ്താഗ്രൗ

ക്രൂദ്ധാവിവ ഭുജംഗമൗ || 6.71.88 ||

താവന്ധോന്യം വിനിർദ്ദഹ്യ

പേതതുഃ പൃഥിവീതലേ || 6.71.89 ||

നിരർചിഷൗ ഭസ്മകൃതൗ

ന ഭ്രാജേതേ ശരോത്തമൗ |

താവുഭൗ ദീപ്യമാനൗ സ്ഥ

ന ഭ്രാജേതേ മഹീതലേ || 6.71.90 ||

തതോതികായഃ സങ്ക്രൂദ്ധ -

സ്ത്വാഷ്ട്രമൈഷീകമുത്സൃജത് |

തതശ്ചിച്ഛേദ സൗമിത്രി -

രസ്ത്രമൈന്ദ്രേണ വീര്യവാൻ || 6.71.91 ||

ഐഷീകം നിഹതം ദൃഷ്ട്വാ

കുമാരോ രാവണാത്മജഃ |

യാമ്യേനാസ്ത്രേണ സങ്ക്രൂദ്ധോ

യോജയാമാസ സായകം || 6.71.92 ||

തതസ്തദസ്ത്രം ചികേഷപ

ലക്ഷ്മണായ നിശാചരഃ |

വായവ്യേന തദസ്ത്രേണ

നിജ്വാലാന സ ലക്ഷ്മണഃ || 6.71.93 ||

അഥൈനം ശരധാരാഭി -

ർധാരാഭിരിവ തോയദഃ |

അഭ്യവർഷത സങ്കുദ്ധോ
ലക്ഷ്മണോ രാവണാത്മജം || 6.71.94 ||

തേ്തികായം സമാസാദ്യ
കവചേ വജ്രഭൂഷിതേ |
ഭഗ്നാഗ്രശൽയാഃ സഹസാ
പേതൂർബാണാ മഹീതലേ || 6.71.95 ||

താൻമോഘാനഭിസമ്പ്രക്ഷ്യ
ലക്ഷ്മണഃ പരവീരഹാ |
അഭ്യവർഷത ബാണാനാം
സഹസ്രേണ മഹായശാഃ || 6.71.96 ||

സ വൃഷ്യമാണോ ബാണൗഘൈ -
രതികായോ മഹാബലഃ |
അവധ്യകവചഃ സംഖ്യേ
രാക്ഷസോ നൈവ വിവൃഥേ || 6.71.97 ||

ശരം ചാശീവിഷാകാരം
ലക്ഷ്മണായ വ്യപാസ്യജത് |
സ തേന വിഭുഃ സൗമിത്രി -
ർമർമദേശേ ശരേണ ഹ || 6.71.98 ||

മുഹൂർത്തമാത്രം നിഃസഞ്ജ്ഞാ
ഹൃദവച്ഛത്രൂതാപനഃ |
തതഃ സംജ്ഞാമുപാലഭ്യ
ചതുർഭിഃ സായകോത്തമൈഃ || 6.71.99 ||

നിജഘാന ഹയാൻ സംഖ്യേ
സാരഥിം ച മഹാബലഃ |

ധ്വജസ്യാൻമമനം കൃത്വാ
ശരവർഷൈരരിനമഃ || 6.71.100 ||

അസംഭ്രാന്തഃ സ സൗമിത്രി -
സ്താത്ശരാനഭിലക്ഷിതാൻ |
മുമോച ലക്ഷ്മണോ ബാണാൻ
വധാർഥം തസ്യ രക്ഷസഃ || 6.71.101 ||

ന ശശാക രുജം കർതും
യുധി തസ്യ നരോത്തമഃ |
അമൈനമഭ്യുപാഗമ്യ
വായുർവാക്യമുവാച ഹ || 6.71.102 ||

ബ്രഹ്മദത്തവരോ ഹ്യേഷ
അവധ്യകവചാവൃതഃ |
ബ്രാഹ്മണാസ്ത്രേണ ഭിന്ധ്യന് -
മേഷ വധ്യോ ഹി നാൻയഥാ |
അവധ്യ ഏഷ ഹ്യന്യേഷാ -
മസ്ത്രാണാം കവചീ ബലീ || 6.71.103 ||

തതസ്തു വായോർവചനം നിശമ്യ
സൗമിത്രിരിന്ദ്രപ്രതിമാനവീര്യഃ |
സമാദധേ ബാണമഥോഗ്രവേഗം
തദ്ബ്രാഹ്മമസ്ത്രം സഹസാ നിയുജ്യ || 6.71.104 ||

തസ്മിൻ വരാസ്ത്രേ തു നിയുജ്യമാനേ
സൗമിത്രിണാ ബാണവരേ ശിതാഗ്ര |
ദിശശ്ച ചന്ദ്രാർകമഹാഗ്രഹാശ്ച
നഭശ്ച തത്രാസ രരാസ ചോർവീ || 6.71.105 ||

തം ബ്രഹ്മണോഽസ്ത്രേണ നിയുജ്യ ചാപേ
 ശരം സപുംഖം യമദൂതകൽപം |
 സൗമിത്രിരിന്ദ്രാരിസുതസ്യ തസ്യ
 സസർജ ബാണം യുധി വജ്രകൽപം || 6.71.106 ||

തം ലക്ഷ്മണോത്സൃഷ്ടവിവൃദ്ധവേഗം
 സമാപതന്തം ശ്വസനോഗ്രവേഗം |
 സുപർണവജ്രോത്തമചിത്രപുംഖം
 തദാതികായഃ സമരേ ദദർശ || 6.71.107 ||

തം പ്രേക്ഷമാണഃ സഹസാതികായോ
 ജഘാന ബാണൈർനിശിതൈരനേകൈഃ |
 സ സായകസ്തസ്യ സുപർണവേഗ -
 സ്തമാതിവേഗേന ജഗാമ പാർശ്വം || 6.71.108 ||

തമാഗതം പ്രേക്ഷ്യ തദാതികായോ
 ബാണം പ്രദീപ്താന്തകകാലകൽപം |
 ജഘാന ശക്ത്യഷ്ടിഗദാകുഠാരൈഃ
 ശൂലൈഃ ശരൈശ്ചാപ്യവിപന്നചേഷ്ടഃ || 6.71.109 ||

താൻയായുധാൻയദ്ഭൂതവിഗ്രഹാണി
 മോഘാനി കൃത്വാ സ ശരോഽഗ്നിദീപ്തഃ |
 പ്രഗൃഹ്യ തസ്യേവ കിരീടജുഷ്ടം
 തദാതികായസ്യ ശിരോ ജഹാര || 6.71.110 ||

തച്ഛിരഃ സശിരസ്ത്രാണം
 ലക്ഷ്മണേഷുപ്രമർദിതം |
 പപാത സഹസാ ഭൂമൗ
 ശൃംഗം ഹിമവതോ യഥാ || 6.71.111 ||

തം ഭൂമൗ പതിതം ദൃഷ്ട്വാ
 വിക്ഷിപ്താംബരഭൂഷണം |
 ബഭൂവുർവൃഥിതാഃ സർവേ
 ഹതശേഷാ നിശാചരാഃ || 6.71.112 ||

തേ വിഷണ്ണമുഖാ ദീനാഃ
 പ്രഹാരജനിതശ്രമാഃ |
 വിനേദുരുച്ചൈർബഹവഃ
 സഹസാ വിസ്യരൈഃ സ്വരൈഃ || 6.71.113 ||

തതസ്തത്പരിതം യാതാ
 നിരപേക്ഷാ നിശാചരാഃ |
 പുരീമഭിമുഖാ ഭീതാ
 ദ്രവന്തോ നായകേ ഹതേ || 6.71.114 ||

പ്രഹർഷയുക്താ ബഹവസ്തു വാനരാഃ
 പ്രഹുൽലപദ്മപ്രതിമാനനാസ്തദാ |
 അപൂജയൻ ലക്ഷ്മണമിഷ്ടഭാഗിനം
 ഹതേ രിപൗ ഭീമബലേ ദുരാസദേ || 6.71.115 ||

അതിബലമതികായമഭ്രകൽപം
 യുധി വിനിപാത്യ സ ലക്ഷ്മണഃ പ്രഹൃഷ്ടഃ |
 ത്വരിതമഥ തദാ സ രാമപാർശ്വം
 കപിനിവഹൈശ്ച സുപൂജിതോ ജഗാമ || 6.71.116 ||

|| ഇത്യാർഷേ ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ
 യുദ്ധകാണ്ഡേ ഏകസപ്തതിതമഃ സർഗഃ ||